

Vzdělávání sociálních pracovníků

Akreditační systém **Ministerstva práce a sociálních věcí** je ustaven **zákonem č. 108/2006 Sb.**, o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“).

System akreditačního řízení byl připravován v rámci projektu Celoživotního vzdělávání v sociálních službách podpořeného z ESF a státním rozpočtem České republiky.

§ 117a, odst. 1 Zákona opravňuje MPSV ČR rozhodovat o akreditaci vzdělávacích zařízení a jejich vzdělávacích programů jako jednoho z předpokladů odborné způsobilosti okruhu pracovníků, kteří v sociálních službách vykonávají odbornou činnost.

Pro koho jsou kurzy určeny?

Kurzy jsou realizovány pro odbornou způsobilost pracovníků, kteří v sociálních službách vykonávají odbornou činnost.

- Pracovníci v sociálních službách
- Sociální pracovníci
- Vedoucí pracovníci sociálních služeb
- Fyzické osoby, které poskytují pomoc příjemci příspěvku na péči.

Typy vzdělávání

1. Specializované profesní vzdělávání:

Přímo souvisí se zaměřením konkrétní sociální služby definovaným v jednotlivých paragrafech Části třetí - Sociální služby - zákona.

Jedná se jednak o odbornou způsobilost (§ 110 a § 116 zákona), kterou lze získat v rámci školské soustavy, a dále prohlubovací a aktualizací profesní kurzy, které vesměs zajišťují střešní nebo profesní organizace.

2. Obecné vzdělávání:

Týká se několika sociálních služeb nebo jde napříč celým spektrem sociálních služeb.

Jedná se zejména o

- ✓ Legislativu
- ✓ Vzdělávání v oblasti Národních standardů kvality a inspekce kvality sociálních služeb
- ✓ Rozvoj dovedností, vč. postojů. Jedná se o tzv. měkké dovednosti: schopnosti sebepoznávání, seberealizace, empatie, sebeovládání, duševní hygieny, komunikace, kreativity, organizace, dále řízené řešení stresových situací a schopnost efektivně komunikovat se svým okolím, management, metody řízení kvality, apod.

Oblasti vzdělávání

Je to celkové téma konkrétního vzdělávacího programu, např. řízení týmu, komunikace s klientem, zavádění metody EFQM, apod.

Kvalifikační kurz

Legislativa

Standardy kvality

Inspekce kvality

Metody kvality

Manažerské dovednosti

Komunikace

Měkké dovednosti

Ostatní

Kvalifikačním kurzem lze označit **pouze** kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách podle § 37 vyhlášky č. 505/2006 Sb.

Minimální rozsah kurzu je 150 výukových hodin a skládá se z obecné a zvláštní části, přičemž zvláštní část činí minimálně 80 výukových hodin.

Obsah kvalifikačního kurzu

Obecná část:

- úvod do problematiky kvality v sociálních službách, standardy kvality sociálních služeb,
- základy komunikace, rozvoj komunikačních dovedností, asertivita, metody alternativní komunikace,
- úvod do psychologie, psychopatologie, somatologie,
- základy ochrany zdraví,
- etika výkonu činnosti pracovníka v sociálních službách, lidská práva a důstojnost,
- základy prevence vzniku závislosti osob na sociální službě,
- sociálně právní minimum,
- metody sociální práce.

Zvláštní část:

- základy péče o nemocné, základy hygieny, úvod do problematiky psychosociálních aspektů chronických infekčních onemocnění,
- aktivizační, vzdělávací a výchovné techniky, základy pedagogiky volného času,
- prevence týrání a zneužívání osob, kterým jsou poskytovány sociální služby
- základy výuky péče o domácnost,
- odborná praxe,
- krizová intervence,
- úvod do problematiky zdravotního postižení,
- restriktivní opatření.

Profil absolventa

Cílová skupina

„sociální pracovníci“ a „pracovníci v sociálních službách“

profil absolventa vzdělávacího programu / kvalifikačního kurzu vychází z legislativních požadavků vymezujících kvalifikační předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka (§ 109 a 110 zákona), pracovníka v sociálních službách (§ 116 zákona) a praxe.

Cílová skupina

„vedoucí pracovníci sociálních služeb“

nemá kvalifikační předpoklady legislativně zakotveny.

Obsah i rozsah vzdělávacího programu by měl vycházet z potřeb pro výkon činnosti řídicího pracovníka v oblasti sociálních služeb.

Cílová skupina

„pečující“ (§ 117a)

vzdělávací programy reflektují požadavky na odbornou podporu fyzických osob, které poskytují pomoc příjemci příspěvku na péči.

Profil absolventa akreditovaného vzdělávacího programu vymezuje předpokládané znalosti, dovednosti, případně i uplatnění, které účastník vzdělávacího programu získá.

Způsob ověření znalostí

- Ověření znalostí absolventů kurzů je nutné u kurzů v rozsahu více než 7 vyučovacích hodin. (výstupní test nebo písemné zpracování zadaného tématu)
- U vzdělávacích programů s méně než 7 vyučovacími hodinami stačí 100% účast a reflexe znalostí učiněná lektorem.

Osvědčení

Po úspěšném absolvování kurzu obdrží účastník osvědčení, na kterém musí vzdělávací instituce uvést:

- Název vzdělávací instituce
- Číslo akreditace vzdělávací instituce a vzdělávacího programu
- Jméno a příjmení, titul účastníka vzdělávání
- Datum narození účastníka
- Číslo osvědčení
- Název vzdělávacího programu
- **Rozsah vzdělávacího programu a termín realizace**
- Podpis oprávněných osob (statutární zástupce vzdělávací instituce, předseda zkušební komise, ...)
- Razítko a datum.

Vzdělávání sociálních pracovníků - statistika

Akreditované kurzy po celé ČR

rok 2011 – 1 656 kurzů

rok 2012 – 1 277 kurzů

Zdroj: MPSV www.mpsv.cz

Příklad vzdělávacích institucí

ROSA – centrum pro týrané a osamělé ženy

SETRANS Praha

CARITAS Olomouc

ANDRA Vimperk

Univerzita Hradec Králové, pedagogická fakulta

NADĚJE Praha

Vzdělávací centrum pro veřejnou správu ČR, Praha

M-Centrum Zlín

Diecézní charita Brno

Ostravská Univerzita, fakulta sociálních studií

Neziskovky.cz

Příklady vzdělávacích kurzů pro sociální pracovníky

ADRA Vimperk

www.vzdelavani-andra.ic.cz/informace.html

Psychologie stárnutí

Seminář je zaměřen na změny osobnosti související se stářím

Účastníci se seznámí procesem stárnutí.

S Reichardovu typologií, s úpadkem psychických funkcí.

Co znamená demence a její projevy

Obsah semináře

Stárnutí a stáří

Změny osobnosti související se stářím
typologii

Stáří a úpadek psychických funkcí

Demence

Projevy demence

stádia projevů demence

Demence Alzheimerova typu

Problematika péče o dementní lidi

Rosa – centrum pro týrané a osamělé ženy

<http://www.rosa-os.cz/>

Specifika práce s obětí domácího násilí

Vzdělávací program akreditovaný MPSV, č.2012/0018-PC/SP/VP

Cena: 1.100,- Kč / účastník

Místo konání: Ústav sociálních služeb Praha 4, Podolská 208/31, Praha 4

Lektorky: Marie Vavroňová, Zdeňka Prokopová, ROSA

Rozsah: 9 – 16 hodin (8 vyučovacích hodin)

Obsah:

Úvod do problematiky: Definice pojmů. Dynamika domácího násilí. Profil pachatele.

Reakce obětí na prožité násilí: Dopady domácího násilí na prožívání oběti. Stockholmský syndrom. Reakce obětí na násilí. Základní principy vedení rozhovoru s obětí domácího násilí. Vedení rozhovoru s obětí (praktický nácvik).

Zajištění bezpečnosti: Identifikace a vyhodnocení rizikových faktorů. Sestavení bezpečnostního plánu. Zdroje pomoci a podpory pro oběti domácího násilí. Cvičení– sestavení bezpečnostního plánu

Děti, svědci domácího násilí: Dopad domácího na děti, jeho svědky. Problematika svěřování nezletilých dětí do péče jednoho z rodičů v případech domácího násilí. Legislativní opatření.

Cílové kompetence: Zvýšení profesních kompetencí pracovníků týkajících se problematiky domácího násilí, zejména prohloubení schopnosti identifikovat případy domácího násilí. Posílení komunikačních dovedností pracovníků při jednání s obětí domácího násilí jako prevence sekundární viktimizace oběti. Rozvoj dovednosti kladení otevřených otázek a aktivního naslouchání s cílem podpořit oběť násilí a zjistit maximum rizikových faktorů tak, aby mohl být sestaven individuální bezpečnostní plán. Získání dovednosti sestavit ve spolupráci s obětí domácího násilí základní bezpečnostní plán.

Program je určen zejména pro: sociální pracovníky, vedoucí pracovníky sociálních služeb a pracovníky v sociálních službách

Maximální počet účastníků – 15